

ΗΜΕΡΙΔΑ

Ελληνική Επιχειρηματικότητα στην Υποσαχάρια Αφρική

10 Νοεμβρίου 2014

Η σημερινή ημερίδα εγκαινιάζει μια συνεργασία του ΕΒΕΑ με το Ελληνο-Αφρικανικό Επιμελητήριο, επωφελή για τα μέλη μας και χρήσιμη για την χειμαζόμενη οικονομία μας. Απαντά στην πρόκληση εξωστρέφειας που σήμερα αποτελεί *sine qua non* της ανάκαμψης βασισμένης στην ανταγωνιστικότητα και την υπεύθυνη επιχειρηματικότητα. Εκτός των συνόρων μας υπάρχει η ζήτηση που έχει συρρικνωθεί στην χώρα μας, ενώ στην Αφρική, απέναντί μας, μερικές δεκάδες μίλια από τις ακτές της Κρήτης, ανοίγεται ο νέος ορίζοντας μιας ρωμαλέας ζήτησης προϊόντων και υπηρεσιών.

Έχουμε δυστυχώς καθυστερήσει. Στην τελευταία δεκαετία εκτοξεύτηκαν οι εμπορικές σχέσεις πολλών χωρών με την Αφρική. Όχι μόνον η Κίνα, η Ινδία, η Βραζιλία, από τις αναδύμενες χώρες, αλλά και η γειτονική μας Τουρκία αντιλήφθηκαν τις προοπτικές ιδιαίτερα της Υποσαχάριας Αφρικής και επεξέτειναν εντυπωσιακά εμπόριο και επενδύσεις σε μία περιοχή που υπόσχεται να πρωταγωνιστήσει στη διάρκεια του αιώνα μας.

Καμιά άλλη περιοχή του κόσμου δεν σημειώνει τον ρυθμό οικονομικής μεγέθυνσης όπως η Υποσαχάρια Αφρική. Η οικονομία της τα τελευταία χρόνια αναπτύσσεται κατά μέσο όρο στα επίπεδα του 5% και έχει αναδειχθεί η ταχύτερα στο σύνολό της αναπτυσσόμενη περιοχή του πλανήτη μας. Το 2012 επέτυχε αύξηση του Ακαθαρίστου Εγχωρίου Προϊόντος 4.8% ενώ η Ευρωπαϊκή Ένωση παρουσίασε πτώση κατά 0.2%. Αλλά η πρόοδος παρατηρείται και σε άλλους τομείς που συνδέονται με την ανάπτυξη. Ειρήνη, δημοκρατία, διακυβέρνηση.

Οι τοπικές συρράξεις και οι εμφύλιοι πόλεμοι σε μεγάλο βαθμό ανήκουν στο παρελθόν αν και έχουν εμφανισθεί θύλακες κοινωνικής αναταραχής που συνδέονται με αυξανόμενες ανισότητες, ανεργία και θρησκευτικό φανατισμό. Και μολονότι εκλογές δεν σημαίνει πάντα δημοκρατία, το 1/3 των 120 εκλογών από το 2000 οδήγησαν κατά κανόνα σε ομαλή αλλαγή κυβέρνησης. Τυχόν πραξικοπήματα δεν γίνονται ανεκτά από την Αφρικανική Ένωση.

Η Υποσαχάρια Αφρική εμφανίζει και την ταχύτερη αύξηση πληθυσμού. Το 2050 το 1/4 του πληθυσμού της γης θα είναι Αφρικανοί, με κυρίαρχη την

νεολαία. Η μεγαλύτερη σε πληθυσμό χώρα της Αφρικής, η Νιγηρία από 170 εκατομμύρια που αριθμεί σήμερα υπολογίζεται να έχει 440 σε 35 μόλις χρόνια και η Αιθιοπία από 92 θα έχει περίπου 190.

Αλλά πέρα από το εργατικό και καταναλωτικό δυναμικό η Υποσαχάρια Αφρική διαθέτει τεράστια ανεκμετάλλευτη καλλιεργήσιμη γη, ενεργειακές πηγές, και πέρα από τα σημαντικά αποθέματα πετρελαίου και φυσικού αερίου, μεγάλες δυνατότητες σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (π.χ. μόνον το 5% της υδροηλεκτρικής ενέργειας χρησιμοποιείται), ορυκτά και πολύτιμα μέταλλα (π.χ. η Μποτσουάνα διαθέτει το 22% των παγκόσμιων αποθεμάτων σε διαμάντια, η Νότιος Αφρική το 90% της πλατίνας και 12% του χρυσού). Και βέβαια οι δυνατότητες ανάπτυξης του τουρισμού είναι απέραντες. Η Κένυα το αποδεικνύει. Όπως είναι και οι ανάγκες και οι ευκαιρίες σε υποδομές, ιδιαίτερα σε κατασκευή οδικών αρτηριών, λιμενικών εγκαταστάσεων και κατοικιών. Εξ αιτίας μεγάλων κενών στην κάλυψη αυξανόμενων αναγκών σε ηλεκτρική ενέργεια (π.χ. Όλη η Αφρική διαθέτει όση ενέργεια καταναλίσκει η Γερμανία, και μόνον το 25% του πληθυσμού έχει πρόσβαση σε ηλεκτρική ενέργεια) επείγουν επενδύσεις στον κρίσιμο αυτόν τομέα. Πολυσχιδείς είναι οι τομείς υπηρεσιών που παρουσιάζουν πολύ θετικές προοπτικές, από υπηρεσίες μηχανικών (η Αφρική έχει το μικρότερο ποσοστό του πληθυσμού μηχανικών στον κόσμο) μέχρι υγείας και εκπαίδευσης. Τέλος η ραγδαία αύξηση φορητών τηλεφώνων αποτελεί ένα μικρό δείγμα των εξελίξεων στον τομέα της υψηλής τεχνολογίας.

Το Ελληνοαφρικανικό Επιμελητήριο, που ιδρύσαμε πριν από 15 χρόνια προβλέποντας θετικές εξελίξεις στην Αφρική, προσπάθησε να αφυπνίσει ή να ενισχύσει το ενδιαφέρον του ελληνικού επιχειρηματικού κόσμου για την Αφρική έχοντας υπόψη την ιστορική μας επιτυχή παρουσία στην Ήπειρο. Είχαμε την τύχη να συγκαταλέγονται στα μέλη μας επιχειρηματίες με μεγάλη εμπειρία στην Αφρική και επίτιμοι πρόξενοι αφρικανικών χωρών, οι οποίοι μοιράζονται τις γνώσεις τους με τα νέα μέλη μας.

Οι στενές μας σχέσεις και με το European Business Council for Africa and the Mediterranean που εδρεύει στις Βρυξέλλες και αποτελείται από ευρωπαϊκά επιμελητήρια που ασχολούνται αποκλειστικά με την Αφρική, καθώς και πρόσωπα- σύνδεσμοι σε αφρικανικές χώρες, μας επιτρέπουν να στηρίξουμε με πληροφόρηση και συμβουλές τα μέλη μας. Ελπίζω σήμερα να προστεθούν και νέα μέλη από το ακροατήριο.

Τέσσερα μέλη του Διοικητικού μας Συμβουλίου και ο οικονομικός σύμβουλος πρεσβείας θα μας παρουσιάσουν συνοπτικά το προφίλ πέντε σημαντικών χωρών της Υποσαχάριας Αφρικής, της μεγαλύτερης χώρας Νιγηρίας, ο πρέσβης της οποίας πιστεύω θα αναφερθεί και στην επιχειρηματική αποστολή που οργανώνουμε για την χώρα του στα μέσα Ιανουαρίου, της Νοτίου Αφρικής, χώρα με την οποία προσωπικά συνδέομαι από την εποχή που είχα την ευθύνη του αγώνα εναντίον του απαρτχάιντ στον ΟΗΕ, της Αιθιοπίας, με την πλούσια πολιτιστική κληρονομιά και τους δεσμούς με την Ελλάδα, της Κένυας, που πρωτοστάτησε στην αντιαποικιακή αντίσταση και ελκύει και επιχειρηματίες και περιηγητές, και της Μποτσουάνας με τον μικρό πληθυσμό και την ανέφελη δημοκρατική διακυβέρνηση και ένα από τα καλύτερα επιχειρηματικά περιβάλλοντα της Αφρικής.

Σε μελλοντικές μας συναντήσεις θα συνεχίσουμε τόσο την παρουσίαση των συνθηκών και προοπτικών άλλων χωρών της Αφρικής, όσο και την συζήτηση ειδικών θεμάτων που αφορούν εμπόριο και επενδυτικές συνεργασίες. Το Επιμελητήριό μας και με την συμπαράσταση του ΕΒΕΑ παραμένει διαθέσιμο να βοηθήσει να θυμηθούμε τον τολμηρό Οδυσσέα αλλά και το κάλεσμα των καιρών, το κάλεσμα για την ορθολογική ανάκαμψη μιας υγιούς εθνικής οικονομίας.

Σωτήρης Μουσούρης

10 Νοεμβρίου 2014